

Ungdom i Gearretnjárga, reinbeitedistrikt 21

Ved Ante Mahtte Eira

UTTALELSE OM NASJONAL RAMME FOR VINDKRAFT - OMRÅDE I VEST-FINNMARK.

I 2013 utgjorde ungdommen i Gearretnjárga en sentral del i media i motstanden mot søknaden om konsesjon til Fálesrášša vindkraftverk i Kvalsund Kommune, Finnmark. NVE har et temakart med Vest-Finnmark som et utpekt område, og i teksten står det følgende: «[...] i 2015 avslo OED søknaden om konsesjon til Falesrassa vindkraftverk. Begrunnelsen for avslagene var hovedsakelig virkninger for reindrift. Det utpekte området er imidlertid stort, og vi mener at det enkelte steder bør kunne bygges ut vindkraftverk med akseptable virkninger for reindriften.»

Vi mener at NVE undergraver OED's avgjørelse og ordleggelse ved å si «hovedsakelig virkninger for reindrift», og tar ikke hensyn til begrunnelsen for avslaget. OED avslo nemlig søknaden med avgjørende vekt på at planområdet var av særlig stor betydning for reindriften, både som kalvingsland, luftingsplass og trekkområde. Vårt reinbeitedistrikt er allerede lite, og det er ikke plass til vindkraftverk. Et vindkraftverk, lite som stort, blir et alvorlig hinder for å opprettholde reindriften i distriktet. Vi ber om at NVE ikke betrakter Gearretnjárga reinbeitedistrikt som et potensielt område for vindkraft i tråd med eget analyseskjema 40:

«Distriktet har kalvingsland og parringsland innenfor analyseområdet. Sentrale luftingsområder, flytte- og trekkleier, oppsamlingsområde, slakte- og merkeannlegg er alle innenfor analyseområdet. Alle kategorier av minimumsbeiter og særverdiområder som finnes innenfor analyseområdet tilsier at det har svært stor verdi for reindriftsinteressene. Etablering av et vindkraftverk vil være ødeleggende for reindriftsinteressene, fordi det potensielt kan stenge flytteleier, fordrive drektige simler fra kalvingsområder og gjør andre særverdiområder ubrukelige. Vindkraftverk i området kan avskjære eksisterende beiteområder for framtidig bruk. Vindkraft i distriktet vil få svært stor negativ konsekvens for reindriften.»

Siden 2013 har ingenting forandret seg.

Det er fortsatt ikke plass til vindkraft.

Vedlagt er det åpne brevet fra ungdommen i Gearretnjárga fra 2013.

Ungom i Gearretnjarga reinbeitedistrikt
v/Ante Máhtte Eira, Suomaluođa 18,
9520 Kautokeino

511
201002742-174
Kautokeino
Kautokeino 30.01.2013

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Barneombudet
Postboks 8889 Youngstorget
0028 OSLO

Sivilombudsmannen
Postboks 3 Sentrum
0101 Oslo

Sametinget
Ávjovárgeaidnu 50
9730 Karasjok/Kárášjohka

Sámiráđđi
Seitatie 35
Fin-99980 OHCEJOHKA

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep.
0030 Oslo

Statsministeren kontor
Postboks 8001 Dep.
0030 Oslo

Direktoratet for naturforvaltning
Postboks 5672 Sluppen
7485 Trondheim

Reindrifftsforvaltningen
Postboks 1104
9504 Alta

Likestillings- og diskrimineringsombudet
Postboks 8048 Dep
N-0031 Oslo

Fornyings-, adm.- og kirkeminister Rigmor Aaserud, Postboks 8004, Dep. 0030, Oslo

Samisk Kirkeråd, Sámi Girkoráđđi, Pb 799, Sentrum 0106, OSLO

Ungdom i Gearretnjárga - Fálesrášša vindkraftverk

Som unge reindriftsutøvere i reinbeitedistrikt 21 Gearretnjárga uttrykker vi stor bekymring for oss, vår slekt, kultur, identitet og levevei dersom Fálesrášša vindkraftverk i Kvalsund kommune, som det er gitt konsesjon for, blir realisert. Vi tar dette svært alvorlig og tungt, og er veldig bekymret og redd for vår framtid i Gearretnjárga. Dette medfører uvisse konsekvenser for både reinen og oss, og tynger oss psykisk.

Reinbeitedistrikt 21 Gearretnjárga har vært brukt til reindrift i ualminnelige tider. Reindrift er ikke bare en arbeidsplass, men det er en levevei, identitet og kultur, en plass hvor urfolkene har holdt seg til, hvor samene hører til, hvor de har livnært seg, hvor vår identitet er blitt til, er og forblir. Derfor er det fullstendig uakseptabelt at man ødelegger vår framtid, kultur og levevei. Dessuten ødelegges naturen totalt i distriktet. Den planlagte vindmølleparken ligger midt i distriktet, og vil bokstavelig talt rasere det.

Vindkraftverket vil ikke bare ødelegge for de som har driftsenhet, men også alle tilhørende familiemedlemmer og ikke minst for fremtidige generasjoner både med tanke på arbeidsplass, levevei, kultur som også innebærer identitetsfølelse og tilhørighet. I Gearretnjárga reinbeitedistrikt er det 24 personer under 30 år, her av 18 stk under 18 år.

En psykisk tyngende faktor er at dersom vindmølleparken blir realisert, vil noen bli presset ut av næringen. Spørsmålet er hvem? Hvorfor skal vi bli fratatt arbeidsplasser og framtiden? Hvorfor skal man legge nye arbeidsplasser på en allerede etablert næring? Det snakkes om nye arbeidsplasser som blir etablert, men hva med oss? Hvor skal vi gjøre av oss? Hvilken plan er tenkt for oss? Hvor riktig er det å frata allerede eksisterende arbeidsplasser fra mennesker som har tatt vare på naturen i alle tider, med store ødeleggende, «midlertidige» arbeidsplasser? At noen, eller i verste fall alle i distriktet, blir presset ut av reindriften på grunn av vindmølleparken, er svært etisk og moralsk feil. Vi har vært der i generasjoner, jobbet og levd der hele livet, og vi har rettigheter til å kunne drive vår egen livsføde og levemåte der uten å måtte bekymre oss for om hvordan man kan fortsette med dette. Og til hva er det man må vike for? Helheten av vindmølleparken og konsekvensene det medfører blir for stor for at man kan klassifisere det som «middels negativ», som det har blitt gjort.

Reinbeitedistriktet er allerede under stort press med blant annet ukontrollerte hytteutbygginger som skjer jevnlig forskjellige steder i distriktet, hyttefeltene og utbyggene i Repparfjordalen som også angår vårt distrikt, Skaidi tettsted, Klubbukt tettsted, alpinanlegg, planlagte diverse linjer; 2 420 kV linjer med forgreninger østover og til 420 linja til Hammerfest, linjenettransformator til disse med infrastruktur, transformator vi allerede har, planlagt småkraftverk i Erdalen, E6 gjennom distrikter, andre veier; vei til Brennsvik på vestsiden og vei til Kokelvsdalen på østsiden, fritidsaktiviteter, økende grad av sportsarrangement slik som Skaidi ekstreme som har påbegynt i fjor, orienteringsløp, ferdsel, forskjellige former for jakt og i våre nabolistrikter; Nussir og Måsøy vindkraft. Vi føler at samisk kunnskap om reinens adferd ikke har blitt vurdert og tatt hensyn til. Konstant press mot næringen hindrer oss i å fremme utviklingen av reindriften.

Våre prinsipper og verdier som vi er vokst opp med tilsier at man skal ta vare på reinen, og sørge for at de har det best mulig til enhver tid. Vindmølleutbygging går imot disse moralske prinsippene og verdiene, og vi er redd for reaksjonene til flokken. Spesielt simlene på den sårbare kalvingstiden kan i verste fall abortere eller forlate kalvene etter fødselen hvis de blir skremt og stresset. Påstanden om at reinsdyrene blir vant til vindmøller har vi ikke tro på, siden dette er dyr som ikke er tamme, og ser ikke noe til menneskelig aktivitet i området gjennom sommeren. Vi vet ikke sikkert konsekvensene av utbyggingen, men tror at store, støyende vindmøller med all den medførte ferdslen er noe rein ikke kan tilpasse seg.

Hvorfor har Aurora vindkraftverk AS større rettigheter til å disponere Fálesrášša enn Gearretnjárga reinbeitedistrikt?

Vi må spørre hvorfor tar ingen oss på alvor?? Utbyggerne tenker ikke på hvordan vi reagerer når de tar livsgrunnlaget fra oss. Vi får ikke forståelse, og vi synes at dem tar det for lett det med urfolk. Skal det være så lett å ta fra oss våre beiteland, reindriften og framtiden. Beiteland er grunnlaget for reinen. Vi er vokst opp i reindriften, arvet beiteområdene, fått eget merke, rein og tilhørende kunnskap fra foreldre og slekt. Slik har det gått i generasjoner. Reindriften er en viktig samisk kulturbærer. Skal alt vår identitet, vår rein, vår framtid, vår kultur bare tas fra oss og raseres uten videre? Vi ødelegges som mennesker og vet ikke vår arme råd, vi vet ikke hva vi skal gjøre? Dette kan vi på ingen måte gå med på. Hvem kan hjelpe oss??

Vi vil også minne om at vi føler et stort ansvar for de små fra distriktet som holder på å vokse,
men som ikke kan tale for seg, og for de nye som kommer til i framtiden...

Med hilsen ungdom fra Gearretnjárga reinbeitedistrikt

Ánte Máhtte Eira

Ánte Máhtte Eira

Inger Máret Á. Eira

Inger Máret Anne Eira

Ellen Karen Anne A. Sara

Ellen Karen Anne A. Sara

Risten Biret Elle Eira

Risten Biret Elle Eira